

door Pierson
Het Calvi-
leer der
laar voor de
hij met alle

onker. Een
eve schaduw
et voor hem
verlossing

wijk Bruyn
e, dat voor
leef gedaan,
in gezegende
ust hij onze
geestelijke

lebat in de
elkheid om
n, heeft een
dummer de
die zeker
gerheid be-

doodstraf wil
aanwijzen de
twijfelige dood-
aldus lezen

is en zeg tot
an gaat naar
maken dat u
jsteden zullen
en vliede die
t. Drie dezer
gij geven in
len het zijn,
deren Israëls,
voert in het
t zijn, opdat
onvoorziens

aar op theo-
lijdt, niet
uvel duiden,
Prinsterer,
voorlichter
t met enige
naken, hem

rijdt, is dat
u theologen
leze dwaze
aan nog de

G.
of wij ons,
meens zullen
6 en 27 van
ock Numeri,

eeniger tijd
gevlucht is,
di hem lui-
dan zal de
sonder daer-

derne theo-
dies over
d over hou-
ter Gerefor-

t zou dezen
lenen, door
telling der
remonieele
len en juist
beteugelen.
h gegeven,
helijk ge-
den dood
te willen
die alleen
met het
anzelf alle
och al te

wil laten
verstaand
mede de
goed recht

reide Ge-
H. Don-

a kerkelijk
zooveel

essie, den
den formeerde

der stich-
ten eigen
ten bij de
ten, maar
zaak ont-
vinck.

voor den
n, bijge-
n het pa-
de cate-

kt te zijn,
loet naast
erk.

t in al te
ij beroep
der kerk.
ne beste
afhanke-

ographi-
Kamp te

gers, H.
uitnoodi-
ging voor
van Ar-
boek der
waarvan

prospectus en proefblad dezer dagen werden
rondgezonden.
Voor de beoefenaars der Vaderlandsche Ker-
geschiedenis zal dit Handboek een onmisbaar
hulpmiddel blijken. Wie wel eens gewoond
heeft om oude en schier onleesbare handschri-
ften te ontcijferen, vindt hier een veiligen gids.
Wij hopen zeer, dat het plan algen zal en
daardoor veel tijd en moeite zal bespaard wor-
den, aan de lezing van oude geschriften ver-
bonden.

**Heeft de Christen een wekelijkschen Rustdag
noodig?** Gesprek tusschen twee vrienden over
de Sabbaths kwestie. Verkrijgbaar Bureel van
De Booschapper, Nieuwe Gracht 36 Haarlem.

Deze brochure gaat uit van de Sabbathisten,
die het Sabbathsgebed in den meest letterlijken
zin willen handhaven. In hoofdzaak is het
een bevestiging van een vlogschrift: „Onze ver-
antwoording aangaande de viering van den
Sabbath", waarin het Sabbathsgebed geheel geest-
lijk wordt verklaard. De waarheid ligt, gelijk
zoo vaak, ook hier in het midden en daarom
kan ook deze brochure ons niet voldoen. Wie
met de Sabbathisten den tijdelijken vorm van
het Sabbathsgebed voor Israel als absoluut
bindend voorstelt, moet wel tot de Joodsche
Sabbathsverleening — ook wat den dag der ruste
aangaat — terugkeeren, maar breekt daarmee
met de gewoonte van heel de Christelijke
Kerk.

Uit de Pers.

In de *Frische Kerkbode* schrijft Ds. A.
Kuyper van Makkum over de nieuwwetse
theorieën die omtrent dood en leven verkondigd
worden, het volgende:

Het aangrijpend verschijnsel van den dood heeft
allen eeuwen door de menschheid tot nadaken
gebracht. Ook buiten de religie om, heeft men
allerlei beschouwingen over de ontzettende macht
in het natuurlijke leven ten beste gegeven. Men
wilde niet weten dat de dood de bezoldiging der
morte was. Men zag er geen straf Gods in, waar-
door het kwaad tegen de Allerhoogste Majesteit
Gods bedreven, gewroken werd.

Maar men stond dan toch voor het feit dat tel-
kens het leven wel begon, maar immers vroeg al
te laat werd afgebroken. Men had te rekenen met die
overstaansbare nacht, waartegenover zelfs de
sterkste en rijkste mensch zich machteloos gevoelde.
Zoo vinden we in de Heidenwereld allerlei na-
tuurlijke beschouwingen over den Dood, en my-
thologische hebben in symbolische taal de diepinnige
beschouwingen over ten beste gegeven. De kunst
trachtte in dichtelijke taal en artistieke beelden
het hare er van te zeggen. En de filosofen
spitsten hun aandacht op die alles vernielende
werking in het Heelal.

Wij willen thans niet in theologische bescho-
wingen over den Dood treden, noch nagaan hoe
Philosophen en Mythologen en Poëten het mens-
dom hebben willen onderwijzen aangaande dien
sonberen Engel der verschrikking. Stofs voor
hulk en onderwerp is er anders overvloedig.
Menigen heeft voor zulk een onderzoek veel tijd
over gehad. En een dankbaar onderzoek is het
ook, tegenstaande al zijn somberheid.

Maar wij willen wij iets mededeelen uit een
rederoering die onlangs door professor L. Bolk op
het IXe Nederlandsche Natuur- en Geneeskundig
Congres te 's-Gravenhage over dat onderwerp
gehouden is. Hij sprak over „de natuurlijke Dood“,
d. w. z. over den Dood zooals hij in het natuur-
lijke leven beschouwd dient te worden.

Men was van oudsher, op geag van Aristoteles,
gewoon in de natuur te onderscheiden 1) schen
twee machten: een scheppende of voortbrengende
macht en een vernielende of doodscheppende macht.
Daarbij was de dood dan, in natuurlijke zin, het
einde van den strijd tusschen die twee machten
en wel een noodnig einde waarbij de vernielende
macht triomfeert over de scheppende en onder-
houdende macht.

Tegen de, sinds Aristoteles gangbare, bescho-
wing nu trad professor Bolk op. Hij geloofde wel
dat de dood in strijd is met de natuur van het
leven, maar hij bestrijdt de voorstelling dat de
dood eens zelfstandige kracht in de natuur is, aan
het leven tegenovergesteld. Veelmeer moet de dood
als een „toestand“ gequalificeerd worden, en niet
als een „natuur kracht“.

Sinds Darwin, de bekende uitdenker van de
nieuwe ongelooftbare natuurbeschouwing, optrad,
ontstonden ook andere inlichtingen over het mysterie
van den Dood. Hij predikte het dogma dat er
een voortdurende ontwikkeling was, waarbij tel-
kens het mindere door het meerdere, het zwak-
kere door het sterkere verdrongen werd in een
voortdurende strijd om het bestaan. Zoo doemde
werd in het stelsel van het Darwinisme een nieuwe
beschouwing over de betekenis van den Dood in-
gedragen, want het minderwaardige werd afge-
dankt zoodra het meerderwaardige was verkregen.
De dood was dus niets anders dan een schakel
in het eeuwige proces der ontwikkeling, om wat
uitgebloeid was te verwijderen dan als het nieuw
ontwikkelde was gekomen.

In het jaar 1882 trad echter de bekende wiss-
ger, Weismann voor het publiek op met een
nieuw geschrift, handelende over doodbeschou-
wingen. Hij bepleitte daarin „de noodzakelijkheid
van den dood“. De gang zijner redenering was
deze, dat alles in het Heelal doelmattig is, aan
zeker doeleinden beantwoordt moet. Met den
voortgang van het leven verhindert die doelmattige
heid langzamerhand door slijtage. En als het doel-
matige heeft opgehouden, dan is er geen reden
aan bestaan meer, en treedt de dood in, om het
ondoelmatige, geen reden van bestaan meer heb-
bende, weg te nemen uit de natuur.

Weismann verette zich tegen de voorstelling
dat „het leven“ als zoodanig beperkt of eindig
zijn. Zijns is de gedachte dat de dood slechts
een aanpassing is aan den uitwendigen vorm. En
dit beweren grondde hij op het feit (1) dat de
een cellige diertjes (infusorien) onsterfelijk zijn.
Doch nu komt professor Bolk dien grond van
Weismann's theorie ondermijnen, door mede te
deelen dat dat „feit“ niet waar is. In het jaar 1889
heeft de geleerde Maupas een onderzoek naar
die een cellige diertjes ingesteld, en bevonden dat
zij zich wel tot 300 maal konden splitsen
maar... dan ten slotte zeer zeker
dood gaan.

Weismann noemde zijne theorie die van de „spont-
aanle onsterfelijkheid“. Maar Maupas' onder-
zoeken wierpen haar beslist omver. Het leven
eindigt ook bij de kleine, voor het bloote oog
onsichtbare diertjes, wanneer zij zich niet meer
voortplanten. Alleen door voortplanting wordt
het leven in stand gehouden. Het individu is
dan onoverleefbaar aan den dood onderworpen,
alleen de soort wordt door voortplanting in het
leven behouden.

Hieraan nu verbond professor Bolk een nieu-
werwetse beschouwing over het wezen van den
dood, waardoor de eeuwenoude theorie van Aristoteles
door hem en de zijnen wordt prijs gegeven. Niet
de ondergang van het individu, de vermindering
van den persoon, mag als het oogenblik van den
dood worden aangegeven. Want niet dat is de
eigenlijke dood die ons naar het graf doet ver-
huizen.

Als „het leven“ in de voortplanting zelve ge-
legen is en van haar geheel afhankelijk is, dan
houdt „het leven“ op en treedt de dood feitelijk
in op het moment dat de voortplanting potentieel
ophoudt.

Men zal, derhalve, in dat nieuwe stelsel voor
den natuurlijke dood zijn geslachtsdood, en niet
zijn lichamelijke dood hebben te houden. In het
voortplantingsleven dood, dan is de mensch *Nido*

glad d. od, hoe nuttig hij overigens als persoon
voor de maatschappij ook moge wezen. Niet het
gemiddeld aantal levensjaren, maar het aantal
nakomelingen bepaalt de levenswaarde van een
volk. Na den seksueelen dood is er slechts sprake
van een nabijzien van het leven. Want alleen in
de voortplanting is het voortbestaan van het leven
der soort zelf besloten.

Alsoo wordt tegenwoordig gereedeneerd!
We zullen dit alles niet aan critiek onderwerpen.
Toch is het goed om het oor te luisteren te leggen
aan wat in andere kringen over het mysterie van
leven en dood geleerd wordt. Onderzoek alle
dingen en behoudt het goede.

Bovendien, er is zeer veel waar in. We be-
hoeven slechts het 19e vers van Romeinen IV in
te zien, om het element van waarheid te vatten,
dat in deze voorstelling gelegen is. Maar ook is
er veel eenzijdigheid. Het natuurlijke leven in den
tijd kan nooit anders dan door voortplanting be-
standhoudt worden. Doch deze waarheid is zoo groot
als een graauwe viervoeter in de weide.

Maar wat hier ten eenemale gemist wordt, is
het geloof aan het eeuwige leven ook voor het
individu. Daar is een eeuwige leven voor allen ook
persoonlijk. Wie eenmaal het leven ontving, ont-
ving het voor eeuwig. En tijdelijk is er slechts
een bewaring in het graf.

Maar daar is een opvatting des vleesches
voor allen en een tegelijk. Wie daar niet aan ge-
looft, zal nooit het mysterie van den dood kunnen
doorgronden. Dan tast men altijd in den blinde.
Zij hebben God verlaten, wat wijsheid zouden ze
nog hebben.

Alleen in het licht zien we het licht!

Het is goed, dat op deze dingen de aandacht
gevestigd worde.

Men ziet er uit, hoe de wetenschap, die Gods
Woord loslaat, omtrent de groote mysterien des
levens in het duister rondtaast.

Officiële Berichten.

Provinciale Synode.

Als afgevaardigden naar de e.k. Provinciale
Synode, Woensdag 23 Mei te Leeuwarden te
houden in de Noordkerk, werden de volgende
Brs. gedeputeerd:

CLASSIS LEEUWARDEN.

Primi. Ds. J. D. v. d. Munnik. *Secundi.* Ds. D. Steenhuis.
Ds. G. Boekennoogen. Ds. W. Bouwman.
Oud. M. Schootanus. Oud. H. Weeber.
Oud. L. Runia. Oud. J. v. d. Meer.

CLASSIS DOOKUM.

Ds. O. de Roos. Ds. T. Bos.
Ds. B. Roorda. Ds. K. Bakker.
Oud. Ph. Roorda. Oud. R. J. Feitsma.
Oud. P. Meindertma. Oud. P. Tilkema.

CLASSIS SNEEK.

Ds. G. H. van Kasteel. Ds. P. Eriaga.
Ds. H. M. Dethmers. Ds. D. P. Koopmans.
Oud. Grondama. Oud. Sybrandy.
Oud. Gerbrandy. Oud. Korenstra.

CLASSIS BOLSWAARD.

Dr. A. Kuyper Jr. Ds. J. op 't Holt.
Ds. H. van Dijk. Ds. A. Andree.
Oud. Althuisius. Oud. Zandstra.
Oud. Scheepsm. Oud. van der Wal.

CLASSIS FRANKER.

(Nog geen opgaf ontvangen).

CLASSIS KOLLUM.

Ds. H. Meyer. Ds. J. Dekker.
Ds. A. H. Nieboer. Ds. S. Bosma.
Oud. Folkertsma. Oud. Sysma.
Oud. Veerman. Oud. Land.

CLASSIS DRACHTEN.

Ds. G. J. Breukelaar. Ds. Prins.
Ds. S. Idema. Ds. H. Siertsema.
Oud. R. Kok. Oud. S. Couperus.
Oud. T. Kramer. Oud. H. van Hoogen.

CLASSIS HEERENVEEN.

Ds. J. R. Dijkstra. Ds. van den Andel.
Ds. A. de Geus. Ds. J. Sybrandy.
Oud. E. Feenstra. Oud. D. Jaarsma.
Oud. J. Wachter. Oud. J. Stroop.

Korte notulen van de vergadering

der classis Kollum, 7 Mei 1903.
In 't moderamen nemen zitting: Ds. Bosma,
als praeses; Ds. Meijer, als scriba; Ds. Weij-
berg als assessor.

Ingekomen stukken. Een schrijven der classis
Ennmatil inzake grensregeling tusschen Grijs-
kerk en Barum. Besloten nadere inlichtingen te
vragen.

Een schrijven der classis Drachten inzake
deputaten voor de Theologische School. Voor
kennisgeving aangenomen.

Ventilering van het agendum der Prov. Syn-
ode, die D. V. 27 Mei 1903 zal gehouden worden.

Benoeemingen: a. Deputaten voor de zending,
Ds. S. Bosma, primus; Ds. Dekker, secundus;
b. Art. 13 D. K. O. Ds. Dekker, primus; Ds.
Terpstra secundus; c. Voor de kas van minver-
mogende krankzinnigen de Br. K. Kamminga
primus, J. Mook, secundus; d. Kerkvisitatie,
primi Ds. Dam en Ds. Nieboer, secundi Ds.
Meijer en Ds. Van Lingen.

Behandeling van het concept reglement voor
de kerkvisitatie, na breede bespreking en eenige
wijzigingen vastgesteld.

G. J. WEIJENBERG, Assessor.

Korte notulen der classis Heeren-

veen, Vergadering van 7 Mei 1903.
Naar toebereit is praeses Ds. Dijkstra, scriba
Ds. Sijbrandy.

Achtereenvolgens komen ter tafel
Mededeelingen:

Van Ds. V. A. dat de kerkeraad van H. zich
geconformeerd heeft met de uitspraak van de
classis en besloten heeft ook de 2de coll. voor
de Theol. Fac. der V. U. te houden.

Rapport:

Bij monde van Ds. Koppe brengen deputaten
verslag uit van hun onderzoek aangaande de
ambtelijke positie van G. S. Hieruit blijkt, dat
de heer G. S. geordend is door de gilde (kwe-
keling van Ds. De Liefde) tot leeraar bij de
Vrije Zendingsgemeente. De statuten dezer ge-
meente zijn door deputaten ingezien, waarvan
tevens een exemplaar ter tafel is. Als uitslag van
hun onderzoek komen de deputaten tot de vol-
gende conclusien:

a. dat deze classis in deze zaak bevoegd is
beslissing te nemen zonder overleg naar buiten;
b. dat de doop, door den heer G. S. bediend,
moet worden erkend;

c. dat echter de kerken der classis tegen het
zoeken van den doop bij G. S. hebben te waar-
schuwen.

Instructien:

Van de kerk van O.: de classis wijze een weg
aan om een onvermogend doofstom kind der
gemeente in een Christ. inrichting te doen ver-
plegen.

Wijl op de a.s. Prov. Synode een desbetref-
fend voorstel ter afel zal komen, adviseert de
classis eene afwachende houding aan te nemen.

Namens deputaten voor hulpbehoevende stu-
denten deelt Ds. Koppe voorts mede, dat depu-
taten van plan zijn binnenkort weder eene op-
roeping te doen. Aan de kerkeraden wordt ver-
zoekt dit in eigen gemeente bekend te willen
maken, opdat belanghebbende jongelingen vóór
1 Juni zich kunnen aanmelden bij den classis.
Deput. Ds. Koppe.

Namens de classis,
Joh. J. TAROSMA.

Kort verslag van de Vergadering
der Classis Drachten, 5 Mei 1903.
Het moderamen was vastgesteld, bestaande
uit de Br. Da. Gerber praeses, Ds. Idema
scriba, en Ds. Breukelaar assessor.

Ingekomen is een schrijven van de Kerk van
Bergum, waarin afsijnd beschikt wordt voor
een voorstel, haar, met nog een paar Kerken
gedaan, om zich bij de Classis Drachten te
voegen. Het wordt voor kennisgeving aange-
nomen. Voorts is ingekomen het agendum der
D. V. te houden Prov. Syn.

In behandeling komen thans de ingekomen
instructie's: A. van de Kerk van Rotterdam,
die in de eerste plaats „vraag, of het niet een
schelijk zou zijn, dat de Classis meer eenpaar-
heid van handelen zoekt te bevorderen inzake
het al of niet doopen van kinderen, wier ouders
nalatig zijn in het doen van belijdenis“ en in
de 2e plaats meent, dat zij voor haar draag-
kracht te hoog is aangeslagen in zake de kas
„Em. pred.“ enz., waarom zij vermindering
haer bijdrage verzoekt.

Het eerste lokt nog al eenige discussie uit
en leidt daaraan, dat de volgende Classis Ver-
gadering een referaat over deze kwestie zal
gehouden worden door Ds. Idema. Over punt
2 wordt niet beslist. De Kerkvisitatoren zullen
bij hun bezoek aan de Kerken naar dierzelver
financielen toestand onderzoeken en hieruit stof
zoeken om de Classis voor te lichten, en van
advies te dienen inzake de percentage voor de
Em. Kas. Zij zullen met het oog daarop hun
bezoek aan de Kerken wat vervroegen.

Thans komt ter tafel het Agendum der te
houden Prov. Syn. De praeses doet daarvan
voorlezing. Het lokt geen lange bespreking uit.
Slechts enkele opmerkingen worden gemaakt.

Dit geschied zijnde, worden de afgevaardigden
ter Prov. Syn. gekozen. De volgende Broeders
zullen de Classis Drachten aldaar vertegen-
woordigen:

Primi: Ds. G. J. Breukelaar, Ds. S. Idema,
Oud. R. Kok, Oud. T. Kramer.
Secundi: Ds. D. Prins, Ds. H. Siertsema,
Oud. S. Couperus, Oud. H. van Lingen.

Daarna is aan de orde de benoeming van
Kerkvisitatoren waarbij de vorigen, D. D. Prins
en Siertsema, worden gecontinueerd. Dezelfde
Broeders worden ook op de zendingsvoorrecht
geplaatst.

Namens de Classis,
S. IDEMA, Scriba.

Opende, (Small.) 13 Mei 1903.

Kort verslag van de vergadering der
classis Woerden, 14 Mei 1903.

Opening door Ds. Van Dijk, praeses.
Alle kerken zijn vertegenwoordigd.

Ingekomen het bericht van de classe Harder-
wijk, dat Ds. A. van der Zanden de gemeen-
schap met de Geref. kerken heeft verbroken.

Bij de rondvraag naar Art. 41 D. K. ont-
vangt de kerk van Aarlanderveen advies in een
tuchttaak. Deze kerk doet mededeeling van ver-
minderte aanvraag aan de classis van / 50 tot
hulp in de onderhouding van haar emeritus
predikant.

Aan de kerken Nieuwveen en Nieuwkoop
wordt toezegging gedaan van liefdebeurten door
de predikanten der classis, wegens voortdurende
ongesteldheid van haren leeraar.

Op verzoek van twee kerken, de eene om
vermindering van lasten, en de andere om ver-
meerdering der ondersteuning, wordt aan de
kerkvisitatoren opgedragen, onderzoek in te stellen
naar geheel den financiële toestand van al de
kerken der classis, dien in een staat te brengen
met gemeenschappelijk advies over de draag-
kracht der kerken in den classicaal omslag.

Eén der kerken wordt, ter vooriening in
ogenblikkelijke nood, een collectereis te doen
in de kerken toegestaan.

Rapport wordt uitgebracht van de vergadering
der deputaten tot de zending in de classen
's-Gravenhage, Leiden en Woerden tot het uit-
zenden van missionairen dienaar des Woords.
Het uitbrengen van een beroep kan spoedig
verwacht worden. Den deputaten wordt aanbe-
volen rekening te houden met het schrijven
van Prof. Rutgers in de *Heraut* over het Zen-
dingsterrein; ook wordt aangedrongen op een
publiek verslag der vergaderingen in een veel
gelezen blad. Wordt nog besloten de aanwezige
gelden meer productief te beleggen.

Als afgevaardigden naar de e.k. prov. Synode
worden benoemd, de predikanten: *primus*: Ds.
I. Breukelaar en Ds. J. v. Lonkhuijzen; *secundus*:
Ds. M. Schuurman en Ds. W. A. van Ey; de
ouderlingen: *primus*: M. v. Muiswinkel en L.
N. Grödmann; *secundus*: A. Verduyn en H.
J. v. d. Bijl.

De vacatuurdiensten en liefdebeurten worden
aldus geregeld: *Ter Aar*, Juni Ds. v. d. Voet,
Juli Ds. Koffijberg, Aug. Ds. v. Es. *Noorden*,
Juni Ds. Gunst, Juli Ds. v. Lonkhuijzen, Aug.
Ds. Gunst. *Woubrugge*, Juni Ds. Schuurman,
Juli Ds. Brouwer, Aug. Ds. Breukelaar. *Nieuw-
veen*, Juni Ds. v. Dijk en Ds. v. Lonkhuijzen,
Juli Ds. van Es en Ds. v. d. Voet, Aug. Ds.
Schuurman en Ds. Brouwer. *Nieuwkoop*, Juni
Ds. Voogel en Ds. Breukelaar, Juli Ds. Voogel
en Ds. v. Dijk, Aug. Ds. v. Dijk en Ds.
Koffijberg.

De Augustus vergadering zal op *Woensdag*
plaats hebben; de roepende kerk is Zwammerdam.

De vergadering wordt met dankzegging ge-
sloten door den scriba.

C. S. VAN DER VOET,

Scriba.

Korte notulen van de vergadering
der classis Sneek, Gehouden 6 Mei
1903.

Het moderamen neemt zitting: Ds. Visser,
praeses; Ds. De Walle Jr. scriba; Ds. Schoema-
kers, assessor.

De praeses richt een hartelijk woord van wel-
kom tot de afgevaardigden van de Kerk van 't
Heidenschap, welke den 3den Mei is geinsti-
tueerd geworden.

De praeses maakt bekend, dat de kas ter on-
dersteuning van minvermogende jongelieden tot
opleiding voor den D. d. W. dit jaar een alums
kan opnemen, en verzoekt de kerk dit ter
kennis der leden te brengen.

Wordt besproken het verzoek van Stavoren,
om deze kerk te steunen, ten einde met Warns
en D. d. W. te beroepen. Binnen een maand
zal iedere kerk in de classis opgave van jaar-
lijksche bijdrage verstrekken aan Stavoren, ter-
wijl tevens aan de Prov. Syn. aanvraag om steun
zal worden gedaan.

In plaats van Ds. Jonkers wordt als Sec. van
de Zending benoemd Ds. Ploos van Amstel.

Voor Art. 13 worden aan de Prov. Syn. voor-
gesteld de ouderl. Sijbrandij en Rodenhuis.

Het agendum der Prov. Syn. wordt besproken.
Gekozen worden tot afgevaardigden naar de
Prov. Syn. D. D. G. H. van Kasteel en H. M.
Dethmers primi, P. Eriaga, en D. P. Koopmans
sec. Ouderl. Grondama en Gerbrandij, primi.
Ouderl. Sijbrandij en Korenstra, secundi.

De praeses wenscht Ds. Jonkers bij zijn ver-
trek van harte „Heeren regen toe, waarop deze
antwoordt.

Op last der classis,
H. DE LANGE,

dep. voor het verslag.

Verslag van de vergadering der
classis Apeldoorn op Woensdag
13 Mei 1903 in het Kerkgebouw
aan de Loolaan te Apeldoorn.

Het Moderamen bestaat uit de dienaren des
Woords, Van Schelven, praeses; Segboer, scriba,
en Most, assessor.

Bij stemming worden ter Provinciale Synode
afgevaardigd: Ds. J. C. van Schelven te Dieren;
secundus Ds. S. J. Vogelaar te Apeldoorn; Ds.
A. Boekennoogen te Apeldoorn, secundus Ds.
J. Gispert te Barneveld. De ouderlingen: H.
W. van Veen te Dieren, secundus B. van Essen
te Barneveld; Van Bruggen te Apeldoorn, secun-
dus A. H. Hartsulker te Voorst.

Namens de Classis,
F. MOKK, Assessor.

Heerde, 13 Mei 1903.

Buitenland.

Duitschland. Stöcker over de taak
der jongelingen ten opzichte van
de sociale vraagstukken. Bezwaren van
Lutherse zijden tegen een ver-
eenigde Duitsche Evangelische
kerk.

In Berlijn bestaat een „Evangelische Jugend-
bund für sociale Arbeit“. Den 21sten April
voerde de bekende hofprediker Dr. Stöcker het
woord tot de leden der vereniging over het
onderwerp: „De Duitche jeugd en de sociale
arbeid“. Hij betoogde, dat het eerste wat de
jongeling te doen stond, was het streven om
meer bijbelkennis te verkrijgen. Immers in het
Oude Testament worden sociale gedachten met
wonderlijke helderheid voorgesteld, terwijl in
het Nieuwe Testament de grondstellingen, die
in het Oude Verbond, wat de maatschappelijke
wetgeving betreft, zijn te vinden, — namelijk
de vermindering om tot groten rijkdom te ge-
raken, het verbod om naar rijkdom te jagen
(men denke er aan, hoe de Heere het veroor-
deelt dat men akker aan akker trekt), het ge-
bod der liefde, — verder worden uitgewerkt.

De liefde, die Jezus van zijn discipelen eischt,
ontbreekt helaas in de tegenwoordige maats-
chappij“. Stöcker noemde het de taak voor de
jongelingschap, liefde tusschen de verschil-
lende standen te wekken.

Wij houden het er voor, dat op die manier
beter gearbeid wordt, dan wanneer men Chris-
telijke werklieden zoekt te verenigen, om des
te beter aan patroons eischen te kunnen stellen.

Nog altijd is, naast kan op zijn Duitsch ge-
zegd, „op allerhoogst bevel“, men bezig om te
overwegen hoe men alle Duitse landskerken
in één kerk zou kunnen verenigen. Het denk-
beeld om alle Evangelische landskerken in één
organisme saam te brengen is van den Duit-
schen keizer. Sommige modernen zijn met die
gedachten wonder ingenomen; anderen vreezen
dat gelijk Pruisen in het Duitse rijk den
toon